

RAT "Estonia" kunstnikukogu koosoleku 25.nov.1961. kell 16.30

protokoll

Päevakorras: ballett "Kalevipoja" kontrollitenduse arutelu.

Koos olid smd.: Hammer, Raudsepp, Väljaots, Mägi, Lanter, Lund, Plees, Renter, Goldschmidt, G.Ots, S.Ots, Koit, Kusemets, Targama, Mering, Raudmäe, Järvi, Tamarkin.

Moskvast (naine) "Kalevipoja" lavastus on suur sündmus vabariigis. Jättis hea mulje. Kena on lüüriline kulminatsioon. Sündmustik on selge ja läbipaistev. Paljud tantsud on tehtud uut moodi, on leidlikust ja häid uusi figure ja tantsuvõtteid. Palju on valgustus-efekte. Mõnel kohal muusika ei lähe kokku lavapiltide meeleoludega. On mõningaid lavastuslikke puudu jääke, on abstraktses stiilis momente. Üldiselt jääb etendusega rahule.

Olga Lund - ma kartsin, et kolmas kord võtta ballett "Kalevipoeg", kas õigustab end. Aga täna sain hea mulje. Lavastus on hoopis uus ja huvitav. Muusikas on häid kulminatsioone. Kapp on osanud muusikaga lahti mõtestada "Kalevipoja" sisu. Burmeister on huvitavalt teinud balletti. Meile tehti etteheiteid, et ei olnud varem ballettlikult tehtud, pantomiimi stiilis. Nüüd on ballettlikus stiilis lavastatud. Ta on praegu tänapäevalik, mitte kui minevik. Siin võib kõiki võtta, head ja kurja. Kogu südamest on hea meel, et teater sai jälle rikkamaks hea lavastusega, mis kindlasti saab publiku hea hinnangu. On veel puudu jääke valgustuses ja lava liikumises, aga seda saab parandada esietenduseks. Täna heliloojat ja lavastajat hea lavastuse eest

Burmeister - Kõgu elu ajal on võidelnud küsimusega, mida ma aga kahjaks võitnud ei ole. Esimehe number vaes lavastuses, see on helilooja. Teine number lavastaja. Aga kõige vaesem on kunstnik. Mul on kahju temast. Ballett ei saa olla ilma ilusate dekoratsioonideta, ilma hea valgustuseta. Aga kunstnikule sajab alati kaala kõige rohkem südistusi. Kõiki teha hästi, kui saad viimasel minutil kätte materjalid, ei jõua kõiki õigel ajal valmis teha, ta ei ole selles süüdi. Alati on kunstnik kõige halvemas seisukorras. Kõige paremas olukorras on orkester, tema saab õigel ajal alustada ettevalmistustööga ja jõuab ka kõige varem omadega valmis.

Ojamaa - Ballett uues variandis on inimlikum. On aga kõrval-

kaldumisi eeposest, võib olla on see õigustatud. Kangelase kuju on joonistatud hästi.

Teine laager on ka hea. Lõpp ei ole veel lahendatud, õiget lõppu ei ole. Lõpp on plakatlik. Väga raskest olukorras tuli töötada ja aega oli vähe. Lõpus kivi kukub kaela, aga kuidas ta sealt pääseb? Lõppu vaja anda midagi muud, kas viia maa peale tagasi. Veel küsimus - kuidas koolidele lõpu pörgupilti näidata? Ma ei ole selle vastu, et sarnasena seda lavastada, aga koolilastele seda näidata ei saa.

Dekoratsioonid on hästi tehtud, Kalevite maja on hea. Pürgus, kui kivi kaela kukub, tuleb valgustusega parandada. Kostüümid meeldivad, ka sorts ki kostüüm, sepa ja tütarlaste kostüümid on head. Pürgus tahaks Kalevipojale midagi muud kostüümi. Lavastus ja tantsud on head ja meeldivad.

Sm. Kapp - kui hakkasin ümbertegema, tegin seda raske südamega. Kartsin, kas tuleb parem eelmisest see uus lavastus. Aga nüüd olen õnnelik, et tuli parem. Arvan, et kõige huvitavam on see, et on ballett eeposele lähemale nihkunud. Olen õnnelik, et sain koos töötada sarnase suure kunstnikuga, kui on Burmeister.

I pildis, kus saabub hommik, on vaja et seda kooskõlla viia muusikaga, saaks enam selgema lähenemise.

Sepikojas tahaks rohkem valgust, kui Kalevipoeg tuleb. Lõpustseenis tahaks rohkem päikest ja rahvast rohkem sisse tuua, kas või koorist 10 inimest juurde tuua. Olen Vallo Järvile tänulik, et on teinud hea töö, partituuri järele on puhtalt läbi töötanud. Tegi orkestriga hea töö. Kartsime rahva tantsulisuse pärast, aga on kõik hea ja sellest sai klassikaline ballett. Suur tänu kõikidele seltsimeestele.

Sm. Burmeister - lõpetame siiski balleti nii, nagu ta autoril oli, ilma rahvata.

Sm. Hammer - et sõnavatjaid enam ei ole, lõpetan koosoleku ja tänan osavõtu eest.

Koosoleku juhataja.

Protokollija.

H. Remmer